

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-01-16 Nr. NV-84

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-16 TAIS-22-8410(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1237 „DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) NR. 2017/625 ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	<i>Žemės ūkio ministerija</i> Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti	
Įgyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

- Viešojo administravimo įstatymo (VAĮ) naujoje redakcijoje, 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nustatyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų ES teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.
- Šiuo metu žemės ūkio ministro 2000-12-28 įsakymo Nr. 375 „Dėl Ekologinės gamybos taisyklių patvirtinimo“ 2 punkte nustatyta, kad ŽŪM, kaip kompetentinga institucija, ekologinės gamybos oficialią kontrolę yra patikėjusi kontrolės institucijai – viešajai įstaigai „Ekoagros“, kuriai suteiktas kodas LT-EKO-001. Anot ŽŪM, problema yra tame, kad VŠĮ „Ekoagros“ viešojo administravimo įgaliojimai turėtų būti suteikti Vyriausybės nutarimu, o ne žemės ūkio ministro įsakymu, kaip numato VAĮ.
- Projektu taip pat įgyvendinama Reglamento (ES) Nr. 2017/625 4 straipsnio 3 dalis „Kompetentingos institucijos, atsakingos už tikrinimą, <...>, gali perduoti tam tikras su oficialia kontrole ar kita oficialia veikla susijusias pareigas vienai ar daugiau ekologiškų produktų kontrolės institucijų. Tokiais atvejais jos kiekvienai iš jų suteikia kodą“.
- Šiuo metu nutarime Valstybinei augalininkystės tarnybai (VAT) nėra priskirtos kontrolės funkcijos ekologinės gamybos ženklavimo srityje (dėl augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės), o Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (VMVT) priskirtos visos ekologinės gamybos srityje ženklavimo kontrolės funkcijos (apimant ir augalų dauginamąją medžiagą). Todėl, VAT negali atlikti ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės, o VMVT pagal kompetenciją ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės neatlieka.
- Paminėtina, kad 2021 m. ŽŪM buvo pateikusi Vyriausybei svarstyti Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siūlyta VŠĮ „Ekoagros“ suteikti viešojo administravimo įgaliojimus, t. y. tikrinimo ir sertifikavimo funkcijas ekologinės gamybos srityje. Tačiau 2021-07-14 Vyriausybės posėdyje buvo nuspręsta šio klausimo svarstymą atidėti ir VRM pavesta išnagrinėti galimybę pakeisti VAĮ. Remiantis 2022-01-29 įsigaliojusio VAĮ 5 straipsnio pakeitimo įstatymo 5 str. 1 dalies 2 punkto b papunkčiu, 2022-04-11 ŽŪM organizuotame pasitarime (dalyvaujant pastabas teikusių TM, VRM atstovams) priimtas sprendimas VŠĮ „Ekoagros“ viešojo administravimo įgaliojimus suteikti ne įstatymu, o rengiant šio Vyriausybės nutarimo pakeitimo projektą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Atsižvelgiant į VAĮ nuostatas, siūloma Vyriausybės nutarimu nustatyti VŠĮ „Ekoagros“ šiuo metu žemės ūkio ministro įsakymu pavestas vykdyti ir vykdomas tikrinimo bei sertifikavimo funkcijas ekologinės gamybos srityje, taip pat patikslinti VAT ir VMVT funkcijas ekologinės gamybos ženklavimo kontrolės srityje. Projektu siūloma:

- sukonkretinti ekologinės gamybos ženklavimo srityje oficialiosios kontrolės objektą, patikslinant, kad VMVT neatlieka oficialios kontrolės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo srityje;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- sukonkretinti VAT oficialios kontrolės objektą, papildant ekologiškų produktų (augalų dauginamosios medžiagos) ženklavimo sritimi;
- nustatyti, kad oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje atlieka VŠĮ „Ekoagros“.

Manytina, kad Projektu siūlomos priemonės yra tinkamos išspręsti problemą, palyginti su problemos mastu, kadangi VAI naujoje redakcijoje įtvirtinta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu. VAT ir VMVT konkrečios funkcijos jau yra priskirtos šiuo Vyriausybės nutarimu, kuris keičiamas tik dėl ekologinės gamybos ženklavimo kontrolės srities. Projektu nesukuriama reguliavimo našta valstybei, verslui, asmenims.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomais priimti teisinio reguliavimo pakeitimais būtų aiškiai įteisinti viešojo administravimo subjektai, atliekantys oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje. Tačiau, iš teikime pateiktos informacijos neaišku dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio, numatant VAT pavesti vykdyti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkciją (rengėjai tik pažymi, kad reikalingos lėšos ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolei atlikti bus apskaičiuojamos parengus žemesnės galios teisės aktus).

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenustatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Reguliavimo pakeitimas paveiks 3 kontrolės institucijas / įstaigas: VŠĮ „Ekoagros“, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ir Valstybinę augalininkystės tarnybą, nes Projektas susijęs su šių institucijų / įstaigų atliekamomis funkcijomis. Projektu siūlomi keitimai tiesiogiai derinti su šiomis institucijomis / įstaigomis.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

- Projektas suderintas be pastabų su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Nacionaline mokėjimo agentūra, Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centru;
- atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Valstybinės augalininkystės tarnybos pastabas;
- lieka neatsižvelgta į kelias Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, VŠĮ „Ekoagros“ pastabas;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė tikslinamojo pobūdžio, juridinės technikos pastabas ir pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime (II dalyje), iki kurio rengėjai įvertins Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023-01-13 išvadoje Nr. NV-76 pateiktas pastabas ir šias Ekonomikos politikos grupės pastabas:

- siūlytina teikime detaliau pagrįsti priežastis ir pagrindą būtent dabar atsiradusiam poreikiui atskirti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkciją, ją numatant pavesti vykdyti Valstybinei augalininkystės tarnybai (ypač įvertinant tai, kad šis Vyriausybės nutarimas, nustatantis konkrečias VAT ir VMVT funkcijas, buvo priimtas ir įsigaliojo dar 2019 m. pabaigoje);
- trūksta informacijos dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio Projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti (numatant VAT priskirti naują funkciją), t. y., neaišku kodėl, kaip teikime nurodyta, lėšų poreikis ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolei atlikti būtų apskaičiuojamas tik parengus žemesnės galios teisės aktus (nenurodyta, kokius) ir kodėl šis poreikis neįvertintas iki Projekto pateikimo Vyriausybei. Siūlytina šiuo aspektu įvertinti tikslingumą dėl suderinimo su Finansų ministerija;
- siūlytina teikimo lydraštyje patikslinti informaciją apie Projekto derinimą su suinteresuotomis institucijomis (nurodoma, kad derinta su Konkurencijos taryba, Nacionaliniu akreditacijos biuru, tačiau nenurodyta apie derinimo su šiomis institucijomis rezultatus, taip pat nurodyta apie neatsižvelgtus tam tikrus VMVT, VŠĮ „Ekoagros“ pasiūlymus). Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento 34 punktu, esant suinteresuotų institucijų pastabų ar pasiūlymų, į kuriuos derinimo metu buvo neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, taip pat argumentai dėl jų turėtų būti pateikiami prie Projekto pridedamoje derinimo pažymoje;
- nepateiktas teikime nurodytas lydimasis Projekto dokumentas „Nutarimo pakeitimo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai“.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas